

Bylo provedené dotazníkové šetření, ve kterém bylo osloveno celkem 2 636 mateřských škol. Z výsledků vyplývá, že ve školním roce 2011/2012 poskytovalo výuku cizího jazyka 63,7 % dotázaných MŠ. Školy obvykle reagovaly na průzkum zájmu rodičů (75 % MŠ).

Nejčastěji byla výuka CJ koncipována formou zájmového kroužku (74,7 % MŠ). Jako součást ŠVP ji průřezově s dalšími činnostmi zařadilo 12,6 % škol. V 5,2 % MŠ byl CJ součástí běžné výuky. V některých školách probíhala výuka průřezově v kombinaci s kroužky (58,2 %) MŠ. Výuky cizích jazyků mimo navštěvovanou MŠ se účastnilo 9,2 % dětí.

Většina MŠ s nabídkou CJ vyučovala jeden cizí jazyk (90,5 %), v nízkém počtu škol se vyučovaly dva cizí jazyky (9 %). Děti se učily převážně, stejně jako v předchozím období anglický jazyk (90,9 %), nižší zájem byl o německý jazyk (5,3 % dětí) a jiný cizí jazyk (3,8 % dětí). Výuka probíhala zpravidla jednou týdně jednu hodinu v 60,5 % škol, v 20,3 % škol probíhala výuka pouze do půl hodiny, v 7,5 % škol věnovali výuce do dvou hodin týdně.

Podle sdělení rodičů se nabídky výuky CJ neúčastnila více než polovina dětí (54,5 %). Jedním z důvodů neúčasti dětí bylo, že výuku v tomto nízkém věku dětí považovali rodiče (22,7 %) za nevhodnou, část rodičů uvedla, že jim nevyhovuje stanovená doba pro výuku jazyků (1,9 %). Nepřiměřené finanční náklady za výuku vyplnilo do dotazníku jako důvod neúčasti 8,5 % rodičů, dalších 18,9 % jich uvedlo, že jejich dětem nebyla výuka umožněna.

Spokojenost s kvalitou výuky v MŠ vyjádřilo 98,9 % dotázaných zákonných zástupců.

4.2.1 Personální zajištění výuky CJ v předškolním vzdělávání

Výuku cizích jazyků v MŠ převážně zajišťovali externí lektori (52,8 % MŠ), kmenoví učitelé (38,8 % MŠ) a pedagogičtí pracovníci na základě dohody o provedení práce (13,1 % MŠ).

Vzdělání v oblasti jazykové propedeutiky získalo 16,8 % učitelů v průběhu studia na vysokých školách, 37,3 % učitelů formou dalšího vzdělávání. Problémem byl vysoký podíl učitelů (49,4 %), kteří specializovanou přípravu neabsolvovali.

Certifikované vzdělání v oblasti cizích jazyků získali v minulosti učitelé nejčastěji formou maturitní zkoušky (34,1 %), vzdělání formou DVPP bylo zjištěno u 37,3 % PP, uznávaný certifikát mělo 17 % učitelů, vzdělání formou oborového studia CJ na vysokých školách 9,2 % učitelů.

Tabulka 28 Srovnání vybraných ukazatelů ke stavu výuky cizích jazyků v předškolním vzdělávání ve školním roce 2008/2009 a školním roce 2011/2012

Výuka cizích jazyků v PV	Sledovaný jev	Školní rok 2008/2009	Školní rok 2011/2012	Trend
Vzdělávací strategie	Podíl MŠ s nabídkou CJ v %	52,3	63,7	+
	Koncepce výuky CJ v ŠVP	29,3	12,6	-
Vyučující CJ	Kvalifikovanost PP	58,3	54,1	-
	Účast v DVPP pro CJ	39,9	37,3	-
	Externisté	58,2	52,8	-

Po ukončení aktivit Akčního plánu výuky cizích jazyků v roce 2009 nebyla oblasti cizích jazyků v předškolním vzdělávání poskytována další podpora. Tato oblast se nestala součástí RVP PV a ve většině ŠVP se s ní nepočítá. I když se zvýšil podíl MŠ, které cizí jazyk nabízely, byl počet dětí zapojených ve výuce v předškolním věku nízký. Převládala forma jazykového kroužku zajišťovaná převážně externím lektorem. Lektori měli jazykové znalosti, ale často neznali metody a postupy vhodné pro vzdělávání dětí v předškolním věku. Téměř polovina kmenových učitelů CJ neměla vzdělání v jazykové propedeutice.